De får Berzeliusmedaljerna 2026

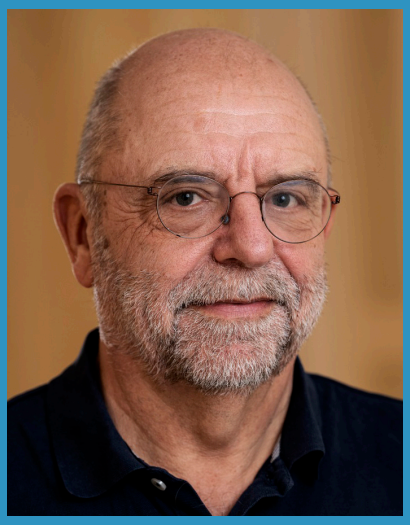

Foto av Gunnar C. Hansson (t.v.) av Johan Wingborg, foto av Michael Landreh av Michael Wallerstedt, Uppsala universitet.

Gunnar C. Hansson från Göteborgs universitet är årets mottagare av Berzeliusmedaljen i guld medan silvermedaljen går till Michael Landreh från Uppsala universitet. Utmärkelserna delas ut av Svenska masspektrometrisällskapet, SMSS, som är en sektion i Svenska Kemisamfundet.

Guldmedaljen till Gunnar C. Hansson

Gunnar C. Hansson, seniorforskare vid avdelningen för medicinsk kemi och cellbiologi på Göteborgs universitet har tilldelats Berzeliusmedaljen i guld 2026.

I grunden är Gunnar C. Hansson läkare och medicinsk kemist. Fokus hos hans forskningsgrupp ligger på slem (mukus) och glykoproteiner av typen muciner och deras koppling till olika sjukdomar i tarmen och luftvägarna.

– Jag insåg att kunskapen och forskningen kring mukus var dålig och att förutsättningen för bättre behandling av tarm- och lungsjukdomar, särskilt cystisk fibros, är en bättre förståelse.

Vad är det roligaste med ditt arbete?

– Allt det nya som vi har upptäckt och fortfarande upptäcker, senast att förståelsen av hur lungans mukussystem fungerar varit felaktig och att initieringen av de flesta lungsjukdomar kan förklaras med mukus och hur det bildas.

Hur känns det att ha tilldelats Berzeliusmedaljen i guld?

– Det gör mig väldigt glad och stolt eftersom masspektrometri både har varit och fortfarande är en central del av mitt liv som forskare.

Silvermedaljen till Michael Landreh

Michael Landreh är professor vid Institutionen för cell- och molekylärbiologi, avdelning Molekylär biofysik på Uppsala universitet och Principal Scientist på Institutionen för Mikrobiologi, Tumor och Cellbiologi på Karolinska Institutet. Han tilldelas Berzeliusmedaljen i silver 2026.

Masspektrometri är en central teknik i Michael Landrehs forskning, där fokus ligger på att undersöka hur proteiner samverkar i olika processer i cellen.

– Jag och mitt team använder nativ massspektrometri. Det innebär att vi överför intakta proteinkomplex som vi fiskar upp direkt ur cellerna till vakuum och mäter deras molekylvikt, stabilitet, och interaktioner med hjälp av massspektrometri. Insikter från masspektrometri kan kombineras med datorbaserade simuleringar eller maskininlärning för att bygga detaljerade modeller för hur ett protein fungerar, säger Michael Landreh.

Han berättar vidare att de är mest intresserade av proteiner där andra strukturbiologiska metoder inte är lämpliga, som proteiner som är mycket flexibla eller som har lätt att klumpa ihop sig.

– Det ingår en del metodutveckling med fokus på vad som händer med proteiner i vakuum, exempelvis design av proteiner med speciella egenskaper för att mäta hur bra våra instrument är på att detektera specifika strukturer. Sen tillämpar vi våra metoder inom biomedicin för att bland annat studera hur proteiner bygger upp membranlösa organeller i cellerna.

Vad har du för utbildningsbakgrund?

– Jag är biomedicinare i botten, med utbildning i Tyskland, Nederländerna, och USA. I slutet av min utbildning kom jag till Karolinska som utbytestudent. Där fick jag lära mig masspektrometri i Janne Sjövalls labb, då med fokus på gallsyror. Efter det fortsatte jag arbeta med tekniken för att studera proteiner och peptider, som doktorand hos Hans Jörnvall på KI. Sedan gjorde jag en postdoc med Carol Robinson på Oxford där jag använde MS för att studera membranproteiner.

Vad är det roligaste med ditt arbete?

– Det roligaste är att det alltid finns något nytt att testa, eller en ny biologisk fråga som vi kan tackla! Jag älskar att samarbeta med forskare från olika områden, och att se masspektrometri ge oss svar på frågor om allt från spindeltråd till nydesignade läkemedel.

Hur känns det att ha tilldelats Berzeliusmedaljen i silver?

– Det är roligt att få denna fina utmärkelse! Särskilt stolt är jag över att få Berzeliusmedaljen i silver för att Janne Sjövall, som har varit en stor inspirationskälla för mig, var den första som fick Berzeliusmedaljen i guld!

Medaljutdelning i Uppsala

Medaljutdelningen kommer att äga rum under den nationella kemikonferensen SCS2027 som går av stapeln i Uppsala 15-17 juni 2027.

Om Berzeliusmedaljerna

Svenska masspektrometrisällskapets, SMSS, medalj till Jakob Berzelius ära instiftades med anledning av föreningens 30-års jubileum år 2014.

Guldmedaljen är en utmärkelse som uppmärksammar en betydande enskild prestation eller livsgärning som har haft inverkan på den grundläggande eller tillämpade masspektrometrin i Sverige.

Silvermedaljen är ett erkännande för betydande insatser som har haft inflytande på svensk grundläggande eller tillämpad masspektrometri. Den tilldelas en person som är medlem i SMSS och som befinner sig tidigt i sin karriär. Den nominerade ska vid nomineringstillfället befinna sig inom de första 15 åren efter avlagd doktorsexamen (Ph.D.).